

Vláda České republiky
Úřad vlády České republiky
nábřeží Edvarda Beneše 128/4
118 00 Praha 1 – Malá Strana

Parlament České republiky
Poslanecká sněmovna
Sněmovní 176/4
118 26 Praha 1 – Malá Strana

V Praze dne 18. března 2026

Vážený pane premiére, vážené členky a vážení členové Vlády České republiky, vážené poslankyně, vážení poslanci,

Česká konference rektorů a Rada vysokých škol si dovoluji obrátit se na Vás v souvislosti s probíhající přípravou zákona o povinné registraci subjektů spolupracujících se zahraničními partnery. Chtěli bychom vyjádřit naše hluboké znepokojení nad možnými dopady této legislativy na mezinárodní spolupráci v oblasti vysokoškolského vzdělávání, vědy a výzkumu. Návrh je legislativně-technicky špatně zpracovaný. Dále, v návrhu zákona, dostupném ve veřejném prostoru, je explicitně deklarována jeho působnost na všechny subjekty spojené „s výkonem činnosti ve veřejném, ..., vzdělávacím, akademickém nebo jiném obdobně významném společenském prostoru ...”. Jakkoliv je tato definice neurčitá, pozastavujeme se nad účelem samotného zákona, zejména nad jeho všeobecnou působností bez zohlednění například příslušnosti a spojeneckých vztahů České republiky vůči Evropské unii a dalším zemím, se kterými nás váže hodnotové a politické spojení.

Vysoké školy v České republice dlouhodobě staví svou existenci na principech otevřenosti, svobody bádání a mezinárodní spolupráce. Tyto hodnoty jsou nezbytné pro zajištění kvality vzdělávání, pro konkurenceschopnost české vědy i schopnost našich institucí aktivně se zapojovat do mezinárodní spolupráce a přispívat k řešení globálních výzev.

Připravovaný zákon však podle našeho názoru představuje vážné riziko pro:

- otevřenost českého vysokého školství vůči zahraničí,
- akademické svobody v oblasti mezinárodních spolupráce,
- mobilitu studujících a akademických pracovníků a pracovníc,
- rozvoj vědecké spolupráce s předními světovými univerzitami a výzkumnými institucemi.

Obáváme se, že tato opatření mohou v konečném důsledku přispět k izolaci českých vysokých škol a oslabit jejich schopnost plnohodnotně se zapojovat do mezinárodních projektů, konsorcií a mobilit. Takový vývoj by byl v přímém rozporu s dlouhodobými strategickými cíli České republiky v oblasti vzdělávání, vědy a inovací a neslučitelný s principy otevřené občanské společnosti a rovněž s českou demokratickou tradicí. Návrh by šel i proti principům formulovaným v Hospodářské strategii 2.0 České republiky, která v části věnované internacionalizaci a strategické spolupráci se světem výslovně staví na otevřenosti, posilování jejích vztahů s důvěryhodnými partnery a jejím aktivním mezinárodním zapojením.

Zavedení povinné registrace by navíc s velkou pravděpodobností znamenalo další významné navýšení administrativní a byrokratické zátěže pro vysoké školy. Ty již nyní naplňují rozsáhlé povinnosti v oblasti bezpečnosti, kontroly projektů, etiky a transparentnosti.

Jsme přesvědčeni, že jakákoli regulační opatření dopadající na vysoké školství musí být přiměřená, jasně vymezená a nesmí ohrožovat základní principy a svobody, včetně těch, na kterých stojí Evropská unie i celý akademický svět.

Jsme přesvědčeni, že existuje řada jiných účinných nástrojů, včetně těch legislativních, které umožňují účinně zajišťovat bezpečnost České republiky, aniž by bylo nutné zavádět další administrativní povinnosti, které potenciálně omezí mezinárodní spolupráci, zvláště ve vzdělávací a akademické oblasti. Proto Vás žádáme o zastavení přípravy tohoto zákona.

Děkujeme za pozornost, kterou této závažné problematice věnujete.

Se srdečným pozdravem

Prof. Ing. Milan Pospíšil, CSc.
předseda České konference rektorů

Prof. Mgr. Tomáš Kašparovský, Ph.D.
předseda Rady vysokých škol